Postbus 234
7300 AE Apeldoorn
088 310 4000
info@vnog.nl
www.vnog.nl

Aan de colleges van burgemeester en wethouders van de
gemeenten in de Veiligheidsregio Noord- en Oost-Gelderland

Datum	:	7 april 2022	Uw brief van	:
Ons kenmerk	:	22-58990/22-080142/AM	Uw kenmerk	:
Behandeld door	:	F. Starke	Bijlage(n)	: 3
Onderwerp	:	Documenten VNOG ter behandeling		

Geacht college,

Hierbij bieden wij u drie documenten aan met het verzoek deze door te geleiden aan uw gemeenteraad.

Het verzoek aan de raden is om **kennis te nemen van**:
- de voorlopige jaarstukken 2021;

en indien gewenst, **een formele zienswijze te geven op**:
- de concept programmabegroting 2023-2026;
- de concept begrotingswijziging op de begroting 2023 betreffende de demarcatie (werkwijze en kostenverdeling rond kazernes).

De VNOG ontvangt de zienswijze graag **vóór 2 juni, maar uiterlijk 23 juni 2022** zodat deze bij de besluitvorming in het AB van 23 juni betrokken kan worden.

Voorlopige jaarstukken 2021
Conform de huidige Wet gemeenschappelijke regelingen heeft het dagelijks bestuur de plicht om de raden van de deelnemende gemeenten voor 15 april de voorlopige jaarstukken ***ter kennisname*** aan te bieden. Het zijn nog voorlopige stukken, omdat naar aanleiding van bijvoorbeeld de accountantscontrole nog wijzigingen in de jaarstukken kunnen worden aangebracht.

De begroting 2021 kon niet volledig worden uitgevoerd. Dit werd in hoge mate veroorzaakt doordat de pandemie direct leidde tot (per saldo) lagere uitgaven en indirect tot een verdringing van het reguliere werk, alsook vertragingen bij onze partners en leveranciers wat weer een effect had op ons eigen werk. Een uitgebreide analyse staat in paragraaf 6.1. Daarnaast is de Toekomstvisie in uitvoering, waarbij stapsgewijs tot aan 2026 de plannen worden gerealiseerd. Op de Toekomstvisie is in 2021 vooruitgang geboekt, maar er zijn vanwege corona ook vertragingen ontstaan, die naar verwachting nog wel vóór de einddatum van 2026 kunnen worden ingelopen.

Er wordt een eenmalig positief jaarresultaat 2021 verwacht van € 5.266.036[1], zoals gezegd voornamelijk als gevolg van covid-19. Dit is grotendeels in lijn met de verwachtingen bij de Tweede Financiële Verkenning 2021. Sinds 2018 hebben de jaren voor de VNOG een inhoudelijk en financieel bijzonder verloop. De VNOG heeft sindsdien nog geen gewoon exploitatiejaar gekend, zoals het grote effect van covid-19 in 2020 en 2021. Er is bovendien een groeiende onzekerheid in de wereld op allerlei vlakken, zoals grondstofprijzen, stijgende energiekosten, klimaatverandering, cybercriminaliteit, (geopolitieke) instabiliteit, etc. Dit heeft (grote) effecten op de voorbereiding van crisisbeheersing en op de realisatie van de begroting. De VNOG zelf is rustig, maar opereert in een onrustige wereld. Een zuivere analyse van begrotings- versus rekeningcijfers, die aanleiding zou kunnen geven tot het overwegen van structurele aanpassingen van de begroting en de gemeentelijke bijdragen, kan daarom nu niet worden opgesteld. Het ligt in de rede om in de komende jaren de begroting de begroting te laten. Dit bevordert de begrotingsstabiliteit, waarbij verder aan de Toekomstvisie gestalte kan worden gegeven. Bij de komende Halfjaarrapportage hoopt de VNOG beter zicht te hebben op de (financiële) effecten van de onrustige situatie, zodat kan worden bepaald hoe hiermee om te gaan.

Op 2 juni a.s. zullen de definitieve jaarstukken worden behandeld door het DB. Het AB behandelt de definitieve jaarstukken, inclusief accountantsverklaring, op **23 juni a.s.** Het AB stelt dan de stukken vast. Het AB neemt dan ook een besluit over de bestemming van het resultaat.

Concept programmabegroting 2023-2026
In de programmabegroting zijn de inhoudelijke en financieel-technische uitgangspunten uit de op 9 december 2021 door het algemeen bestuur vastgestelde Kadernota 2023-2026 verwerkt. De programmabegroting is opgebouwd conform de Opgaven van de VNOG, zoals vastgelegd in de Toekomstvisie (vastgesteld AB 15 januari 2020) en het regionaal Beleidsplan (vastgesteld AB 10 december 2020). Bij de totstandkoming van deze beide documenten zijn de raden nauw betrokken geweest. De VNOG is zich bewust van de financiële uitdagingen waar gemeenten voor staan. Bij het opstellen van de Kadernota, en daarmee ook deze begroting, is daarmee rekening gehouden door geen nieuw beleid op te nemen

Op het moment dat deze begroting werd opgesteld, begin 2022, was de coronacrisis nog gaande. Sinds het begin van deze crisis in 2020 zijn er grote gevolgen geweest voor de VNOG. Enerzijds heeft de VNOG veel extra inspanningen moeten leveren en soms andere werkzaamheden moeten oppakken. Anderzijds moesten veel reguliere activiteiten vanwege de maatregelen worden uitgesteld of op een alternatieve manier worden ingevuld. De gevolgen hiervan uit 2020 en 2021 hebben effect op 2022 en, al naar gelang de ontwikkeling van de crisis is er ook weer een effect mogelijk op 2023.

En dan is er nog een ander belangrijk voorbehoud. Onder andere door de oorlog in Oekraïne is er sprake van groeiende onzekerheid in de wereld op allerlei vlakken. Denk aan stijgende grondstofprijzen, stijgende energiekosten, cybercriminaliteit en (geopolitieke) instabiliteit. De effecten hiervan op de realisatie van de begroting en de kostenontwikkelingen van de komende begrotingen, kan niemand op dit moment overzien of voorspellen.

Al wel is, met de kennis van begin 2022, het effect van de gestegen prijzen en de langere leveringstermijnen verwerkt in de planning en de becijfering van het materieel dekkings- en spreidingsplan en in deze begroting 2023-2026.

In het kader hiervan kondigt de VNOG al geruime tijd aan dat er op termijn maatregelen getroffen moeten worden om de stijgende kapitaallasten structureel te kunnen blijven dragen. Het is bekend dat de VNOG dat op enig moment niet meer kan. Een mogelijke oplossingsrichting is een stijging van de

[1] Nadat zoals gebruikelijk budgetoverheveling naar 2022 heeft plaatsgevonden (zie paragraaf 6.1. van de jaarstukken).

gemeentelijke bijdrage. In de huidige berekeningen valt dit moment buiten de nu voorliggende begrotingsperiode 2023-2026. Bij het bepalen van het moment is rekening gehouden met de egalisatiereserve ‘materieel’. De VNOG beschikt over deze reserve om meerkosten tijdelijk te kunnen afdekken.

Bovengenoemd vraagstuk wordt in samenwerking met de gemeentelijke financieel ambtenaren verder uitgewerkt en wordt in toekomstige Kadernota’s ter besluitvorming voorgelegd aan het algemeen bestuur.

Wat de prijzen de komende tijd nog gaan doen, welke ontwikkelingen er nog zullen volgen en welk effect dat zal hebben, is echter voor iedereen lastig te voorspellen.

Bij de komende Halfjaarrapportage 2022 volgen voorstellen over de (financiële) effecten, om voor de jaren 2022 en 2023 e.v. bijvoorbeeld stijgende (energie) prijzen in de exploitatiebegroting op te vangen.

Al met al is er een “dubbel” beeld. Enerzijds een incidenteel positief resultaat 2021, veroorzaakt door de uitzonderlijke situatie die covid-19 met zich meebracht; anderzijds de stijgende kapitaallasten en stijgende energie- en andere prijzen die op termijn kunnen leiden tot het structureel oplopen van de gemeentelijke bijdragen.

Concept begrotingswijziging op de begroting 2023, betreffende demarcatie
Op 9 december 2021 heeft het algemeen bestuur van de VNOG de Regeling demarcatie vastgesteld. In deze Regeling is de verdeling van de taken en verantwoordelijkheden tussen gemeenten en de VNOG op het gebied van de kazernes en de faciliteiten in de kazernes vastgelegd. De nieuwe taakverdeling is beoogd om per 2023 in te gaan. Dit is dus een nieuwe inrichting van de samenwerking op dit terrein tussen gemeenten en VNOG.

Dit heeft ook een financieel gevolg. Dit betreft het opnemen in de begroting van de VNOG van de facilitaire kosten, alsmede het herzien van de berekeningswijze van de vergoeding van de VNOG aan die gemeenten, waar regionale functies een plaats hebben in de kazernes (kantoren, werkplaatsen voor voertuigonderhoud en ademlucht).

Gelet op dat dit een nieuwe werkwijze per 2023 is en om het proces van demarcatie zo transparant mogelijk in beeld te brengen, leggen wij u nu voor dit onderwerp een separate begrotingswijziging voor, zie bijgevoegd. Dit onderwerp is dus nog niet verwerkt in de begroting 2023, die wij u met deze brief ook voorleggen. Door het separaat voor te leggen kunt u het onderwerp nu goed op zichzelf beschouwd bekijken. Aangezien de gemeentelijke bijdrage wijzigt, moet deze begrotingswijziging, conform de gemeenschappelijke regeling van de VNOG, ***ter zienswijze*** aan de raden worden voorgelegd.

Tenslotte
De concept begroting en de concept begrotingswijziging liggen nu ***ter zienswijze*** voor. Het AB stelt op **23 juni a.s.** de begroting 2023-2026 en de begrotingswijziging definitief vast, met inachtneming van de ingediende zienswijzen. De uiteindelijke verdeling van middelen is een bevoegdheid van het AB.

De VNOG ontvangt de zienswijze graag **vóór 2 juni, maar uiterlijk 23 juni 2022** zodat deze bij de besluitvorming betrokken kan worden.

Wij zien uw zienswijze op de concept programmabegroting 2023-2026 en de concept begrotingswijziging met belangstelling tegemoet.

Met vriendelijke groet,
Het dagelijks bestuur van de Veiligheidsregio Noord- en Oost-Gelderland,

drs. D.G.J. Kransen
secretaris

A.J.M. Heerts
voorzitter

Bijlagen

1. Voorlopige jaarstukken 2021
2. Concept programmabegroting 2023-2026
3. Concept begrotingswijziging op de begroting 2023